

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

COMBINED COMPETITIVE EXAMINATION FOR RECRUITMENT TO THE POSTS OF PROVINCIAL MANAGEMENT SERVICE, ETC -2022 CASE NO. 2C2023

SUBJECT: PERSIAN (PAPER-I)

TIME ALLOWED: THREE HOURS

MAXIMUM MARKS: 100

NOTE:

- All the parts (if any) of each Question must be attempted at one place instead of at different places.
- Write Q. No. in the Answer Book in accordance with Q. No. in the Q. Paper.
- No Page/Space be left blank between the answers. All the blank pages of Answer Book must be crossed.
- Extra attempt of any question or any part of the question will not be considered.

NOTE: Attempt All Questions. Attempt in Persian, Urdu or English.

- Q.No.1** Introduce OLD PERSIAN and its remains. (10 Marks)
- Q.No.2** In what ways Persian culture and civilization impacted the emerging Persian prose and poetry of sub-continent? (10 Marks)
- Q.No.3** What is the future of Persian in Pakistan? (10 Marks)
- Q.No.4** Introduce the Persian prose literature produced during later Mughal period. (15 Marks)
- Q.No.5** Write a detailed note on prose OR poetry produced during Taimurids period. (20 Marks)
- Q.No.6** Write a note on Shahnamah-e-Ferdowsi OR Ghazliat-e-Shams. (15 Marks)
- Q.No.7** Pick the correct answer of TEN statements only. (2x10=20 Marks)
- Who defeated the Delhi Sultanate?
(A) Qutub-u-din Aibak (B) Jalal-u-din Khilji
(C) Ibrahim Lodhi (D) Sultan Sikander Lodhi
 - Rudaki belonged to:
(A) Samanids Period (B) Ghaznavids Period
(C) Saljuques Period (D) Safvids Period
 - Baba Tahir Oryan was born in:
(A) Sheraz (B) Hamdan (C) Isphan (D) Khorasan
 - Javed Nama was Composed in:
(A) 1918 (B) 1925 (C) 1928 (D) 1932
 - The author of "SehTaar" is:
(A) Sadiq Hidayat (B) Nizami Uroozi (C) Jalal Al-e-Ahmad (D) Bedil
 - Who was the Malak-u-shoura of Akbar Court:
(A) Urfi Sherazi (B) Faizee (C) Naziri Neshabouri (D) Bedil
 - Who is Considered the Father of Modern Persian Fiction:
(A) Muhammad Ali Jamal Zada (B) Sadiq Hidayat
(C) Muhammad Hejazi (D) Jalal Al-e-Ahmad
 - The book "Qaboos Nameh" was also known as:
(A) Siyasat Nameh (B) Faras Nameh
(C) Marzaban Nameh (D) Naseehat Nameh
 - Who was called Khatam-u-shoura?
(A) Saadi Sherazi (B) Khawja-Kirmanji
(C) Maulana Jami (D) Ibn-e-Yameen
 - Gulistan-e-Saadi was written during the period of:
(A) Ghaznavi (B) Saljuque (C) Taimurids (D) Elkhani
 - The Author of Rasala Akhlaq-ul-Ashraf was:
(A) Ubaid-Zakani (B) Naseer-ud-din Tusi
(C) Nizam-ul-Mulk Tusi (D) Abdullah Razi
 - Kashaf-ul-Mehjoob was written during the period of:
(A) Safvids (B) Ghaznavids (C) Sultanets (D) Mughals
 - The Mathnavi was versified by Amir Khusrow:
(A) Afreen Nameh (B) Bahram Nameh
(C) Mantag-ul-Tair (D) Qiran-ul-sadain

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION
COMBINED COMPETITIVE EXAMINATION
FOR RECRUITMENT TO THE POSTS OF
PROVINCIAL MANAGEMENT SERVICE, ETC - 2022
CASE NO. 2C2023

SUBJECT: PERSIAN (PAPER-II)

TIME ALLOWED: THREE HOURS

MAXIMUM MARKS: 100

NOTE:

- i. All the parts (if any) of each Question must be attempted at one place instead of at different places.
- ii. Write Q. No. in the Answer Book in accordance with Q. No. in the Q. Paper.
- iii. No Page/Space be left blank between the answers. All the blank pages of Answer Book must be crossed.
- iv. Extra attempt of any question or any part of the question will not be considered.

سوال 1: مندرجہ ذیل اقتباسات میں سے کسی ایک کا اردو یا انگریزی میں ترجمہ کریں: (10 Marks)

(الف) پادشاہی را شنیدم، به کشتن اسیری اشارت کرد. بیچاره در آن حالت نومیدی ملک را دشنام دادن گرفت و سقط گفتن، که گفته‌اند هر که دست از جان بشوید، هر چه در دل دارد بگوید. ملک را رحمت آمد و از سر خون او در گذشت. وزیر دیگر که ضد او بود گفت: ابنای جنس ما را شاید در حضرت پادشاهان جز به راستی سخن گفتن. اینملک را دشنام داد و ناسزا گفت. ملک گفت: آن دروغ وی پسندیده تر آمد مرا زین راست که تو گفتی که روی آن در مصلحتی بود و بنای این بر خبیثی.

(ب) موهایش آشفته بود و روی پیشانی اش میریخت و جلوی چشم راستش را می گرفت. گونه هایش گود افتاده و قیافه اش زرد شده بود، ولی سر پا بند نبود و از وجد و شعف می دوید. اگر مجلسی بود و مناسبتی داشت، وقتی سر وجد می آمد، می خواند و تار میزد و خوشبختی های نهفته و شادمانی های درونی خود را در همه نفوذ می داد. ولی الآن میان مردمی که معلوم نبود به چه کاری در آن اطراف می لولیدند، جز این که بدود و خود را زودتر به جایی برساند چه می توانست بکند؟

سوال 2: مندرجہ ذیل اقتباسات میں سے کسی ایک کا اردو یا انگریزی میں ترجمہ کریں: (10 Marks)

(الف) آورده‌اند که سپاه دشمن بسیار بود و اینان اندک جماعتی آهنگ گریز کردند. پسر نعره زد و گفت: ای مردان! بکوشیدیا جامه زنان بپوشید. سواران را به گفتن او تهور زیادت گشت و به یک بار حمله آوردند. شنیدم که هم در آن روز بر دشمن ظفر یافتند. ملک سر و چشمش ببوسید و در کنار گرفت و هر روز نظر بیش کرد تا ولیعهد خویش کرد. برادران حسد بردند و زهر در طعامش کردند. خواهر از غرقه بدید. درپچه بر هم زد. پسر دریافت و دست از طعام کشید و گفت: محال است که هنرمندان بمیرند و بی هنران جای ایشان بگیرند.

(ب) فکر می کرد که دیگر وقتی سر حال خواهد آمد و زخمه را با قدرت و بی اختیار با سیمهای تار آشنا خواهد کرد، ته دلش از این واهمه نخواهد داشت که مبدا سیم ها پاره شود و صاحب تار روز روشن او را از شب تار هم تارتر کند. از این فکر راحت شده بود. فکر می کرد از این پس چنان هنر نمایی خواهد کرد و چنان داد خود را از تار خواهد گرفت و چنان شوری از آن بر خواهد آورد که خودش هم تابش را نیاورد و بی اختیار به گریه بیفتد.

سوال 3: مندرجہ ذیل اجزا میں سے کسی ایک کا اردو یا انگریزی میں ترجمہ و تشریح کریں: (10 Marks)

بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست

بگشای لب که قند فراوانم آرزوست

ای آفتاب حسن برون آدمی ز ابر

کان چهره مشعشع تابانم آرزوست

و قسم چشم صورت ایمانم آرزوست

P.T.O

یک دست جام باده و یک دست جعد یار
رقصی چنین میانه میدانم آرزوست

OR

بیا که قصرِ اَمَلِ سخت سست بنیادست
بیار باده که بنیادِ عمر بر بادست
غلامِ همتِ آنم که زیرِ چرخِ کبود
ز هر چه رنگِ تعلق پذیرد آزادست
چه گویمت که به میخانه دوش مست و خراب
سروشِ عالمِ غییم چه مژده‌ها دادست
که ای بلندنظر شاهبازِ سدره نشین
نشیمن تو نه این گنجِ محنتِ آبداس

سوال 4: مندرجہ ذیل اقتباسات میں سے کسی ایک کا اردو یا انگریزی میں ترجمہ کریں: (10 Marks)

(الف) پس علم حقیقت را سه رکن است: یکی علم به ذات خداوند عز و جل و وحدانیت وی و نفی تشبیه از ذات پاک وی جل جلاله؛ و دیگر علم به صفات وی و احکام آن؛ و سدیگر علم به افعال و حکمت وی؛ و علم شریعت را سه رکن است: یکی کتاب و دیگر سنت و سیم اجماع امت؛ و دلیل بر علم به اثبات ذات و صفات پاک و افعال خدای تعالی قوله؛ آیات بسیار است که جمله دلایل اند بر نظر کردن اندر افعال وی تا بدان افعال، فاعل را به صفات وی بشناسند.

(ب) دلیل بر اثبات احکام شریعت آن است که بدانی که از خداوند تعالی به ما رسولان آمدند، با معجزهای ناقض عادت، و رسول ما، حق است، و وی را معجزات بسیار است، و آنچه ما را خبر داده است از غیب و عین، جمله حق است. رکن اول از شریعت کتاب است؛ و دیگر سنت است؛ و سدیگر اجماع امت است؛ و در جمله احکام شریعت بسیار است، و اگر کسی خواهد تا جمله را جمع کند نتواند؛ از آن که لطایف خداوند تعالی را نهایت نیست.

سوال 5: مندرجہ ذیل اجزا میں سے صرف دو کا اردو یا انگریزی میں ترجمہ و تشریح کریں: (30 Marks)

(الف) ای پسر ذوق نگہ از من بگیر

سوختن در لاله از من بگیر

لالہ گوئی بگو از روی جان

تا ز اندام تو آید بوی جان

مهر و مہ گردد ز سوز لالہ

دیده ام این سوز را در کوه و کہ

این دو حرف لالہ گفتار نیست

لالہ جز تیغ بی زہار نیست

(ب) تیر و سنان و خنجر و شمشیرم آرزوست

با من میا کہ مسلک شبیرم آرزوست

از بہر آشیانہ خس اندوزیم نگر

باز این نگر کہ شعلہ در گیرم آرزوست

گفتند لب ببند و ز اسرار ما مگو

گفتم کہ خیر نعرہ تکبیرم آرزوست

گفتند ہر چہ در دلت آید ز ما بخواہ

گفتم کہ بی حجابی تقدیرم آرزوست

(ج) چون چراغ لالہ سوزم در خیابان شما

ای جوانان عجم جان من و جان شما

غوطہ ہا زد در ضمیر زندگی اندیشہ ام

تا بہ دست آوردم افکار پنهان شما

مہر و مہ دیدم نگاہم برتر از پروین گذشت

ریختم طرح حرم در کافرستان شما

تا سنانش تیز تر گردد فرو پیچیدمش

شعلہ ای آشفتنہ بود اندر بیابان شما

(10 Marks)

سوال 6: مندرجہ ذیل اقتباس کا فارسی میں ترجمہ کریں۔

جلال الدین رومی کا شمار فارسی زبان کے عظیم شعرا میں ہوتا ہے۔ ان کی پیدائش افغانستان کے مشہور شہر بلخ میں ہوئی۔ انہوں نے اپنے والد کے ساتھ ہجرت کر کے مختلف اسلامی ملکوں سے گزرتے ہوئے حج کی سعادت حاصل کی۔ نیشاپور میں ان کی ملاقات مشہور صوفی شاعر فرید الدین عطار سے ہوئی جنہوں نے اپنی کتاب اسرار نامہ انہیں تحفے میں پیش کی۔ وہ قونیہ میں جا آباد ہوئے۔ انہوں نے تصوف کے موضوع پر مثنوی معنوی تالیف کی۔ انہوں نے غزلیات کا دیوان بھی لکھا اور غزل کے مقطع میں اپنے مرشد شمس تبریزی کا نام استعمال کیا۔ مثنوی میں انہوں نے تصوف کے موضوعات کو احسن طریقے سے بیان کیا ہے۔

سوال 7: مندرجہ ذیل سوالات میں سے کسی دو کا مفصل جواب اردو یا انگریزی میں لکھیے:

(10+10=20 Marks)

(الف) جوامع الحکایات کا تعارف کروائیں۔

(ب) عمر خیام کی رباعی گوئی پر اظہار خیال کریں۔

(ج) علامہ اقبال کی پیام مشرق پر تبصرہ کریں۔